

ZPRÁVA Z CELOSTÁTNÍHO SETKÁNÍ SHNU 16. 10. 2023

Dne 16. 10. 2023 proběhlo v prostorách hotelu Don Giovanni v Praze odborné setkání zástupců poskytovatelů zdravotních služeb (PZS) zapojených v Systému hlášení nežádoucích událostí (SHNU) a zástupců Ústavu zdravotnických informací a statistiky ČR (ÚZIS ČR – prof. PhDr. A. Pokorná, Ph.D.; RNDr. J. Mužík, Ph.D.; Ing. V. Štrombachová; Mgr. D. Dolanová, Ph.D.; PhDr. P. Bůřilová, BBA, Mgr. D. Macková, Ph.D.).

Setkání se účastnilo celkem 91 zástupců poskytovatelů zdravotních služeb (PZS) z 64 zdravotnických lůžkových zařízení v ČR a 14 zástupců z 10 dalších stakeholderů (organizací a institucí v rámci řízení rezortu zdravotnictví – zástupci odborů MZ ČR, zdravotních pojišťoven, vzdělavatelů, SZÚ). Všem oprávněným (kontaktním) osobám, které zastupují jednotlivé poskytovatele zdravotních služeb zapojeným v SHNU, které se nemohly setkání zúčastnit, je poskytnuta zpětná vazba prostřednictvím zveřejnění zprávy o odborném setkání a také podklady, které byly prezentovány v průběhu odborného setkání na Národním webovém portále SHNU (<http://shnu.uzis.cz/>).

Jednání zahájila prof. PhDr. A. Pokorná, Ph.D., která přivítala přítomné a představila členy týmu Systému hlášení nežádoucích událostí (SHNU) ÚZIS ČR. V úvodu stručně shrnula témata, kterým se celostátní setkání bude věnovat a požádala přítomné o vyjádření jejich očekávání od celostátního setkání (využití nástroje Mentimeter). Do hlasování se zapojilo celkem 70 zástupců PZS, přičemž nejčastěji bylo uváděno očekávání získání nových a zajímavých informací, utřídění a ujasnění si informací a budoucnosti SHNU.

Program celostátního setkání byl rozdělen do 2 bloků a zaměřen na několik tematických okruhů (více viz prezentace ze setkání):

Blok 1

- a) Shrnutí a zopakování základních údajů o centrálním systému hlášení NU a hlavních milnících v jeho fungování (A. Pokorná)

b) Přehled výstupů SHNU – metodické dokumenty, odborné publikace (kniha, odborné články a výstupy prezentované v zahraničí na odborných fórech a sympoziích), projektové dokumenty a další aktivity (A. Pokorná)

c) Pracovní skupina SHNU – náplň činnosti a aktuální členové zapojení v pracovní skupině SHNU (A. Pokorná)

d) Plán rozvoje – Návrhy hlášení dalších nežádoucích událostí (A. Pokorná)

- Byly představeny další typy NU - „Stížnosti“ a „Úrazy/Poranění“, které by měly být v budoucnu součástí výkazu L (MZ) 3-01 o počtu hlášení nežádoucích událostí.
- NU „Stížnosti“
 - o cílem je zjistit výskyt podaných podnětů "stížností", stěžovatele, typ újmy, vypořádání a náklady;
 - o byl představen současný stav řešení stížností v ČR (aktuálně na národní úrovni neexistuje databáze shromažďující veškerá data);
 - o byl představen návrh struktury pro sběr dat.
- NU „Úrazy/Poranění“
 - o cílem je zjistit výskyt úrazů/poranění, typ, poškozená osoba a následky/další péče;
 - o byl představen aktuální stav řešení hlášení úrazů/poranění ve zdravotnictví v ČR a statistika poranění ostrým předmětem;
 - o byl představen návrh struktury pro sběr dat.
- Prezentovány byly strategie opatření v rámci SHNU, sledování oblastí souvisejících s poskytováním péče v zahraničí a následně zahájena diskuze k pilotnímu sběru dat „nových typů NU“.

e) Plán rozvoje SHNU (A. Pokorná)

- Představeny byly oblasti dlouhodobého plánu rozvoje SHNU – Metodická podpora, web SHNU, evaluace SHNU a rozvoj a vědecká činnost.
- Prezentovány byly návrhy systémového přístupu k rozvoji interního hodnocení kvality a bezpečí a dlouhodobé vize.

f) Národní webový portál SHNU (P. Bůřilová)

- Prezentovány hlavní cíle a účel webového portálu včetně jeho struktury s ukázkami.
- Připomenuty jednotlivé metodické dokumenty, které jsou dostupné široké veřejnosti a jejich obsah a proces jejich aktualizace.

- Představen celkový přehled návštěvnosti a využívání webu SHNU s detailním zaměřením na analýzu interní části webu (interaktivní vizualizace).
- Představen plán rozšiřování webového portálu o diskusní fórum přístupné veřejnosti.

g) Sběr dat a souhrnná analýza dat za rok 2022 (J. Mužík)

- Prezentovány základní informace o sběru dat s ukázkou výkazu L (MZ) 3-01 – roční výkaz o počtu hlášení nežádoucích událostí a přehledem sledovaných údajů za rok 2022.
- Představeno srovnání výskytu/hlášení NU podle kategorie PZS jak v absolutních počtech, tak i v relativní četnosti v přepočtu na 1000 pacientů.
- Prezentováno detailní sledování u NU Pád a NU Dekubitus
 - o NU Pád – dle kategorie PZS, sledování rizika pádu, jednotlivých specializací a v rámci následné, dlouhodobé a paliativní péče u nemocnic kategorie A+B.
 - o NU Dekubitus – sledování dle místa vzniku (v/mimo ZZ) v jednotlivých kategoriích PZS, podle specializací, v rámci následné, dlouhodobé a paliativní péče u nemocnic kategorie A+B, dle rizika vzniku dekubitu, výskyt u pacientů nad 65 let a výskyt dekubitů v souvislosti s počtem NLZP na lůžko.

h) Závěr prvního bloku (A. Pokorná)

- Otevřena diskuse zejména na téma rozšíření sledovaných parametrů, rozšíření národního portálu SHNU o diskusní fórum a diskuse k analýze dat. Výsledkem diskuse bylo, že u stížností existuje na úrovni PZS reálná obava z množství stížností, které budou zaměřeny na technické parametry a nebudou souviset s přímým poskytováním péče. Tým SHNU bude respektovat diskusní připomínku a v pilotním sběru dat budou odděleny podněty zaměřené na poskytování péče a související služby (např. hotelové služby, parkování aj.).

Blok 2

i) Interaktivní vizualizace dat (D. Dolanová)

- Prezentovány základní informace týkající se interaktivních vizualizací a možnosti jejich zobrazení – Přehled NU za období (tabulka/graf), Pozice PZS podle počtu/četnosti NU, Trendy NU v čase, Souhrnný report.
- Představen plán rozšíření interaktivních vizualizací dat SHNU – dle rizika pádu, jednotlivých specializací, poskytované péče – akutní vs. následná a dle počtu NLZP na lůžko tak, aby byla dostupná podrobnější data doposud zpracovaná a prezentovaná ve formě ppt.

j) Metodika validace dat a nejčastější chyby při odevzdávání výkazu (V. Štrombachová)

- Prezentován způsob validace dat jednotlivých výkazů L (MZ) 3-01.
- Připomenuty nejčastější chyby při odevzdání dat – na lokální úrovni především záměna příčiny NU s jejím následkem, případně evidence následků NU jako další vzniklé NU a doporučeny konzultace s metodickým týmem v případě nejasností se zařazením NU (využíváno poměrně často).
- Na centrální úrovni bylo poukázáno zejména na chybovost u NU Pád na sledování rizika, jednotlivých specializací a příslušných denominátorů. U NU Dekubitus pak na chybné součty dle místa vzniku dekubitů (za hospitalizace, před přijetím) za jednotlivé specializace a nevyplnění denominátorů. Velký důraz byl kladen na data o počtech NLZP na lůžko a chybné zařazování nelékařských zdravotnických pracovníků a pomocného ošetrovatelského personálu do uvedené kategorie.

k) Případy z praxe (P. Kapias – zástupce PZS)

- Prezentovány příklady výskytu NU v praxi, zejména jejich vypořádání na lokální úrovni s využitím kořenové analýzy a implementace nápravných opatření k prevenci vzniku dalších NU.

l) Závěr druhého bloku (A. Pokorná)

- Na závěr druhého bloku byla opět otevřena diskuse na téma interaktivní vizualizace a chyby při odevzdávání dat. Do diskuse se zapojili rovněž zástupci SZÚ a vybraných odborů MZ ČR a dohodnuta byla spolupráce v oblasti tvorby metodických dokumentů i dalších oblastech rozvoje SHNU. Zakončeno bylo opět prosbou o sdílení názoru zástupců PZS (využití nástroje Mentimeter) s cílem zjištění zpětné vazby na průběh celostátního setkání. Do hlasování se

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

zapojilo celkem 65 zástupců PZS, přičemž nejčastější odpovědí bylo mnoho nových informací, porozumění a zájem o spolupráci.

Závěr z celostátního setkání:

- Tým SHNU opakovaně zdůraznil, že v rámci spolupráce s PZS i dalšími stakeholdery pro podporu kvality péče a bezpečí pacientů je nezbytná otevřená komunikace a partnerský přístup všech zainteresovaných osob. Metodická podpora je všem PZS k dispozici prostřednictvím metodických materiálů dostupných na Národním webovém portále SHNU (www.shnu.uzis.cz), prostřednictvím interního diskusního fóra a telefonických, či e-mailových konzultací s metodiky SHNU (viz kontakty na webovém portálu).
- Výsledky analýzy dat za rok 2022 jsou dostupné na webu SHNU.
- S ohledem na plán rozšíření interaktivních vizualizací o detailní sledování u NU Pád a NU Dekubitus, byla zdůrazněna potřeba, aby zástupci poskytovatelů akutní lůžkové péče předávali data o počtu hlášení NU za jednotlivé specializace a zvláště za pracoviště následné, dlouhodobé a paliativní péče, což umožní detailnější analýzy a identifikaci míry ošetrovatelské zátěže u chronicky a dlouhodobě nemocných pacientů a jejich vliv zejména na počty NU Dekubitus a Pád.
- V případě zájmu o členství v pracovní skupině SHNU je nezbytné kontaktovat elektronickou poštou Ing. V. Štrombachovou ([Veronika.Strombachová@uzis.cz](mailto:Veronika.Strombachova@uzis.cz)) nebo Mgr. D. Dolanovou, Ph.D. (Dana.Dolanova@uzis.cz) do 15. 12. 2023 (všem oprávněným kontaktním osobám bude zaslán email s upřesněním pokynů).

Úkoly vyplývající ze setkání:

- Vytvořit podklady pro pilotní sběr nových typů NU – „Stížnosti“ a „Úrazy/Poranění“.
- Kontaktovat PZS s možností zapojení se do Pracovní skupiny SHNU.

V Praze dne 23. 10. 2023